

REFERAT |KRS| Formannskapet (2015-2019) d. 25-01-2017

Møtedato Onsdag d. 25. januar 2017 kl. 09:00

Møtested Formannskapssalen

Indholdsfortegnelse

Program for møtet.....	3
Godkjenning av protokoll fra formannskapets møte 11.01.17.....	5
Høring NOU 2016 16 Ny barnevernslov - Sikring av barnets rett til omsorg og beskyttelse.....	7
Kommuneplanens samfunnsdel- fastsetting av planprogram.....	8
Skisseprosjekt nytt kunstmuseum - drifts garanti.....	15
Politisk styringsdokument for videre digitalisering i Kristiansand kommune.....	19

Punkt 15/17: Program for møtet

MØTEINNKALLING TIL FORMANNSKAPET

Dato: 25.01.2017 kl. 09.00
Sted: Formannskapssalen

Innkalling gjelder bare medlemmer. Varamedlemmer møter etter særskilt innkalling.
Forfall medels snarest til Formannskapssekretæren tlf 38 24 34 79 / 98 28 79 38

PROGRAM FOR MØTET:

Kl. 09.00 – 09.30 **Orientering om den forestående anbudsinnbydelse for
bussdrift i Kristiansandsregionen ved adm. dir Siv Wiken AKT**

SAKSKART			Side
15/17	201700005-12	Program for møtet	
16/17	201700005-13	Godkjenning av protokoll fra formannskapets møte 11.01.17	
		Sektor 2 – Oppvekst:	
17/17	201700577-1	<u>Formannskapssak:</u> Høring NOU 2016: 16 Ny barnevernslov - Sikring av barnets rett til omsorg og beskyttelse Oppvekststyrets innst. 24.01.17 ettersendes	
		Sektor 5 – Teknisk:	
18/17	201612061-34	<u>Bystyresak:</u> Kommuneplanens samfunnsdel- fastsetting av planprogram	
19/17	201700386-1	<u>Bystyresak:</u> Skisseprosjekt nytt kunstmuseum – drifts garanti	
		Sektor 6 – Organisasjons:	
20/17	201700386-1	<u>Bystyresak:</u> Politisk styringsdokument for videre digitalisering i Kristiansand kommune	

Harald Furre
ordfører
(sign.)

Punkt 16/17: Godkjenning av protokoll fra formannskapets møte 11.01.17

Bilag

Protokoll Formannskapet 11.01.17.docx

Dato 16. januar 2017
Saksnr.: 201700005-13
Saksbehandler Anne Lise Holand Aabø

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
25.01.2017

Godkjenning av protokoll fra formannskapets møte 11.01.17

Forslag til vedtak

[Formannskapet godkjenner protokoll fra formannskapets møte 11.01.17.](#)

Tor Sommerseth
Rådmann

Anne Lise Holand Aabø
Formannskapssekretær

Vedlegg:
Protokoll formannskapet 11.01.17

Punkt 17/17: Høring NOU 2016 16 Ny barnevernslov - Sikring av barnets rett til omsorg og beskyttelse

Bilag

Vedtak OPPVEK, 24012017, Sak 4/17, Høring NOU 2016 16 Ny barnevernslov - Sikring av barnets rett til omsorg og beskyttelse

Høring NOU 2016 16 Ny barnevernslov - Sikring av barnets rett til omsorg og beskyttelse

Vedlegg Tabell over foreslåtte endringer i NOU 2016 16 Ny barnevernlov.docx

Vedtak OPPVEK, 24012017, Sak 4/17, Høring NOU 2016 16 Ny barnevernslov - Sikring av barnets rett til omsorg og beskyttelse

Vedtak OPPVEK, 24012017, Sak 4/17, Høring NOU 2016 16 Ny barnevernslov - Sikring av barnets rett til omsorg og beskyttelse

Punkt 18/17: Kommuneplanens samfunnsdel- fastsetting av planprogram

Bilag

Vedtak BYSTYR, 01022017, Sak 15/17, Kommuneplanens samfunnsdel- fastsetting av planprogram

Vedlegg 1 innspill til planprogrammet.docx

Planprogram 13 01 17 med forside.pdf

Vedtak FORMAN, 25012017, Sak 18/17, Kommuneplanens samfunnsdel- fastsetting av planprogram

Dato 12. desember 2016
Saksnr.: 201612061-34
Saksbehandler Grete Sjøholt

Saksgang
Formannskapet
Bystyret

Møtedato
25.01.2017
01.02.2017

Kommuneplanens samfunnsdel 2017- 2030 - fastsetting av planprogram

Sammendrag

Vedtatt planstrategi for Kristiansand (Bystyret 21.9.2016) innebærer at kommune har startet arbeidet med ny kommuneplan for årene frem til 2030. Kommuneplanen skal revideres i to faser:

- Samfunnsdelen med overordnet arealstrategi revideres innen september 2017
- Arealdelen revideres deretter i tråd med samfunnsdelen

Det skal utarbeides planprogram for revisjon av kommuneplanens samfunnsdel, jf. plan- og bygningsloven § 4-1. Hensikten med planprogrammet er å legge til rette for en bred og åpen diskusjon om hvilke rammer og premisser som skal være styrende for planarbeidet.

Formannskapet vedtok å legge forslag til planprogram for kommuneplanens samfunnsdel ut på høring den 12.oktober og varslet samtidig oppstart av planarbeid (sak 110/16).

Planprogrammet har vært utlagt til offentlig ettersyn i tiden 14.oktober - 28. november 2016. Informasjon om oppstart av planarbeid og høring av planprogram har i tillegg blitt lagt ut på kommunens hjemmeside. Det har vært informert om planprogrammet i regionalt planforum og arbeidsutvalget for folkehelse.

Det har kommet 22 uttalelser til planprogrammet/ innspill til planarbeidet. Innspillene er oppsummert og kommentert i vedlegg 1. Rådmannens vurdering er basert på administrasjonens kommentarer i vedlegget.

Medvirkning i selve planarbeidet har så vidt startet opp. I tråd med planprogrammet vil det bli holdt flere møter og medvirkningsopplegg i videre planarbeid.

Høringsinnspillene til planarbeidet vil bli lagt til grunn og vurdert i arbeidet med planforslag og vil ikke bli kommentert i denne saken. Det samme gjelder innspill fra medvirkningsarbeidet så langt. Denne saken omhandler behov for endring av forslag til planprogram som har vært på høring.

Innspillene til planprogrammet medfører i hovedsak at rådmannen anbefaler at det blir tilføyd en del nye overordnede føringer for planarbeidet.

I tillegg forslår rådmannen å utdype teksten i kapittelet om utfordringsbildet og innholdet i planarbeidet med følgende tema:

- Godstrafikk over fra veg til sjø og jernbane (Kristiansand havn, Jernbaneverket)
- Mer tydelighet vedrørende behovet for botilbud for flere generasjoner i bydelene (Barn og unges representant).
- Mulighetene knyttet til kultur og kulturens betydning for en fremtidsrettet bærekraftig utvikling og som byens attraktivitet (Vest- Agder museet IKS)

Rådmannen har også vurdert innspillene fra bystyrets generaldebatt for å se om det er grunnlag for å endre planprogrammet når det gjelder rammer og tema for revisjonsarbeidet. Rådmannen oppfatter at disse i all hovedsak er dekket inn under føringene fra planprogrammet og at innspillene vil inngå i videre planarbeid. Unntaket er kulturens betydning for byutviklingen som også Vest-Agdermuseet IKS har spilt inn. Hvordan kommunen skal være en skapende by med rom for gründerskap og et mangfoldig og rikt kunst- og kulturliv slik at alle, uavhengig av alder og bakgrunn, får mulighet til å oppleve kunst og kultur er derfor utdypet i planprogrammet.

Rådmannen anbefaler bystyret å fastsette planprogram datert 13.1.2017. Endringsforslagene omtalt i saken er innarbeidet i framlagt program.

Forslag til vedtak

[Bystyret fastsetter framlagt planprogram for revisjon av kommuneplanens samfunnsdel datert 13.1.2017, i samsvar med plan- og bygningslovens § 4-1.](#)

Tor Sommerseth
Rådmann

Ragnar Evensen
Teknisk direktør

Vedlegg:

- Planprogram for revisjon av kommuneplanens samfunnsdel med endringsforslag, datert 13.1.2017
- Vedlegg 1 Innspill til oppstart av planarbeid og forslag til planprogram

Utrykt vedlegg:

- Forslag til planprogram for revisjon av kommuneplanens samfunnsdel med endringsforslag, datert 22.9.2016.
- Bystyrets merknader til kommuneplanens samfunnsdel, Bystyrets vedtak 23.11.2016

Bakgrunn for saken

Vedtatt planstrategi for Kristiansand (Bystyret 21.9.2016) innebærer at kommune har startet arbeidet med ny kommuneplan for årene frem til 2030. Kommuneplanen skal revideres i to faser:

- Samfunnsdelen med overordnet arealstrategi revideres innen september 2017
- Arealdelen revideres deretter i tråd med samfunnsdelen

Det er utarbeidet forslag til planprogram for revisjon av kommuneplanens samfunnsdel, jf. plan- og bygnings § 4-1. Hensikten med dette planprogrammet er å legge til rette for en bred og åpen diskusjon om hvilke rammer og premisser som skal være styrende for planarbeidet.

Planprogrammet skal gjøre rede for:

- formålet med planarbeidet
- eksisterende nasjonale, regionale og lokale mål og planer som er relevante for planarbeidet
- sentrale problemstillinger i planleggingen
- planprosessen med frister og deltakere
- opplegg for medvirkning

Forslag til planprogram

Formannskapet vedtok å legge forslag til planprogram for kommuneplanens samfunnsdel ut på høring den 12.oktober og varslet samtidig oppstart av planarbeid (sak 110/16). Programmet er basert på føringer i kommunal planstrategi.

Formålet er å videreutvikle kommuneplanens samfunnsdel som en tydelig og overordnet strategisk plan for utvikling av Kristiansand i et 10-12 års perspektiv. Planprogrammet anbefaler at kommuneplanen spisses slik at den viser en sterkere prioritering av kommunens viktigste utfordringer og at satsingsområder og strategier blir mer gjennomgående og tverrsektorielle. Målet er å avklare kommunens visjon og strategiske satsinger for en fremtidsrettet by som mange sentrale utviklingsaktører, kommunens samarbeidsparter, byens innbyggere og kommunen – *i felleskap* - kan jobbe sammen om å utvikle

Byen skal videreutvikles som en kompakt by som legger til rette for og ivaretar følgende bærekrafts- prinsipper:

- Økologisk
 - Utvikling av lavutslippssamfunnet
 - Tilpasning til klimaendringer og fremtidig beredskapsbilde
- Økonomisk
 - Innovasjon og nyskaping i offentlig og privat virksomhet
 - Gode rammevilkår for utvikling av et attraktivt næringsliv
- Sosialt
 - Inkludering, likestilling og tilhørighet
 - Rettferdighet, trygghet og trivsel

Planprogrammet peker ut følgende tema som bør stå sentralt i revisjonsarbeidet:

- Planlegge for fremtidige endringer i befolkningsammesetningen
- Tilrettelegge for et innovativt, konkurransedyktig og attraktivt næringsliv
- Utvikle et sosialt bærekraftig samfunn som er likestilt, inkluderende og trygt for alle, hvor alle opplever tilhørighet
- Sikre barn og unge god oppvekst
- Vurdere hvordan klimavennlig og mer robust samfunnsutvikling kan bli et mer gjennomgående tema på flere områder
- Utvikle Kristiansand som kunst- og kulturby

- Vurdere hvordan kommunen må prioritere, og utvikle egen organisasjon og tilrettelegge for en innovasjonskultur og arbeidsformer for å kunne nå ønsket utvikling
- Vurdere hvilke konsekvenser ønsket samfunnsutvikling vil få for overordnet arealprinsipper og retningslinjer for byens fysiske utvikling.

Kristiansands utfordringer på grunn av byvekst, endringer i alderssammensetningen i befolkningen, ambisjoner og krav til en grønn og klimavennlig byutvikling skaper behov for en revidert langsiktig byutviklingsstrategi. Arealpolitikken er også et viktig virkemiddel for å tilrettelegge for et mer sosialt bærekraftig og inkluderende samfunn.

De langsiktige byutviklingsstrategiene foreslås utarbeidet som et overordnet strategisk temakart basert på samfunnsdelen og en drøfting av alternative framtidvisjoner for byens langsiktige utvikling. Det strategiske kartet vil legge premisser for videre arbeid med arealdelen.

Medvirkning

Skal kommunen lykkes med å lage en visjon og en kommuneplan som mange i byen slutter opp om, må det gode medvirkningsprosesser og dialoger til. Hovedpunktene i dette er:

- God og tidlig involvering av kommunens politikere
- Medvirkningsprosesser og dialogmøter for byens innbyggere, med næringsliv, akademia, organisasjoner og frivillig sektor
- Involvering av barn og unge og ulike råd som Ungdomsråd, Eldreråd og Rådet for funksjonshemmede
- God og tidlig dialog med regionale myndigheter og fagmiljøer

Medvirkningsarbeidet i planarbeidet har så vidt startet opp. Den 30. november ble det gjennomført innspillskonferanse med de frivillige i tilknytning til arbeidet med revisjon av kommunens frivillighetsmelding. 11. januar 2017 var rundt 50 sentrale aktører for utvikling av byen (akademia, studentrepresentanter, nærings- og samfunnsliv, regionale myndigheter) invitert til workshop for å komme med innspill til hva som vil være sentrale tema for en felles visjon for Kristiansand by mot 2030. Det er også gjennomført møter med Rådet for funksjonshemmede og Eldrerådet før jul.

Kristiansand 2041 er en avslutning av prosjektet Framtidens byer som vil diskutere alternative framtidvisjoner for Kristiansand basert på klimavennlig byutvikling. 4 faggrupper er invitert til å frembringe analyser, idéer og forslag til fremtidsbilder som også skal gi innspill til overordnede strategier i kommuneplanens samfunnsdel. Disse skal belyse:

- Fremtidens byutviklingsgrep knyttet til senterstruktur, arealbruk og mobilitet.
- Hvordan vil teknologi og det grønne skiftet påvirke byens utvikling?
- Skal bydels- og lokalsentre/områdesentrene utvikles slik at de blir mer urbane og får vesentlig høyere utnyttelse?
- Hvordan skal byen utvikles for å legge til rette for en større andel eldre?
- Hvordan skal byen tiltrekke seg og beholde de unge med etterspurt kompetanse?

Det er gjennomført oppstartsseminar og midtveismøter med alle konsulentene og frist for innlevering er 14. februar 2017. Etter dette vil bidragene bli utstilt i Rådhuskvartalet i ca. 2 måneder og inngå i medvirkningsdebatten om fremtidens Kristiansand.

Høring

Det har vært varslet oppstart av planarbeid og planprogrammet har vært utlagt til offentlig ettersyn i tiden 14.oktober-28. november 2016. Informasjon om oppstart av planarbeid og høring av planprogram har i tillegg vært gitt på kommunens hjemmeside. Prosjektgruppen har holdt informasjonsmøter i regionalt planforum og arbeidsutvalget for folkehelse. I tillegg har det etter forespørsel vært informasjonsmøte med Næringsforeningen i Kristiansandsregionen.

Det har kommet 22 uttalelser til planprogrammet samt innspill til oppfølgende planarbeid. Innspillene er oppsummert og kommentert i vedlegg 1.

Politisk forankring

Som ledd i politisk forankring av planarbeidet gjennomførte bystyret en generaldebatt 23.november om de viktigste føringene for planarbeidet. I forkant av generaldebatten ble det gjennomført et eget temamøte i Formannskapet. Forslag til planprogram og Kristiansands utfordringsbilde 2016 var bakgrunn for debatten i bystyret.

Vurdering

Høringsinnspillene til planarbeidet vil bli lagt til grunn og vurdert i arbeidet med planforslag og vil ikke bli kommentert i denne saken. Det samme gjelder innspill fra medvirkningsarbeidet så langt. I tråd med planprogrammet vil det bli holdt flere møter og medvirkningsopplegg i videre planarbeid. Denne saken omhandler behov for å endre forslag til planprogram som har vært på høring.

Rådmannens vurdering er basert på administrasjonens kommentarer i vedlegg 1.

Hovedtema i innspillene til planprogrammet (rammer og føringer for planarbeidet):

- Statens vegvesen, Fylkesmannen i Aust- og Vest Agder, Jernbaneverket og Fiskeridirektoratet region Sør oppfatter planprogrammet som et godt utgangspunkt for videre arbeid og Fylkesmannen roser arbeidet.
- KNAS etterlyser en egen utredning om hva som er bra og ikke bra i gjeldende plan.
- Kristiansand havnestyre anmoder planprogrammet om å verifisere om dette finnes tilstrekkelig utredninger på hva som skal til for å få til en regional utvikling som møter kravet til økt konkurransekraft. Dersom det ikke finnes bør det lages tilleggsutredninger på:
 - konkurransekraft for næringslivet satt opp mot andre regioner,
 - arealbehov i forhold til sjørelaterte næringer,
 - samfunnsnyttene for region i forhold til: Ny E39m/ ny avkjørsel til ferjeterminal, ny ytre ringvei m/ nytt kryss til Vige, jernbaneløsning for havnesnitt Nord, intermodal løsning for regionen sett opp mot konkurranse fra andre regioner samt samfunnsnyttene i forhold til trafikksikkerhet
- GCE NODE og Rom Eiendom AS savner jernbane, og ROM Eiendom AS også havn og flyplass omtalt som del av fremtidsrettet infrastruktur og del av å nå klimamål
- USUS AS ønsker at det i planprogrammet skal uttrykkes eksplisitt at «Kristiansand – Barnas by» skal være en satsing for kommunen fremover.
- Vest-Agdermuseet IKS(28) etterlyser større fokus på kultur og kulturens betydning for en fremtidsrettet og bærekraftig utvikling samt reiseliv som stadig økende betydning for sysselsetting i regionen

I tillegg anmoder flere om at kapittel 4.2 i planprogrammet som omtaler nasjonale, regionale og kommunale føringer blir supplert.

Rådmannen vil presisere at forskjellen på et planprogram for kommuneplanens samfunnsdel og kommuneplanens arealdel er at det ikke settes krav om konsekvensutredning knyttet til valg av mål og strategier for kommunes utvikling. Dette kravet i plan- og bygningsloven kommer først når konsekvensene knyttet til kommunes arealutvikling skal vurderes.

Generelt ser rådmannen at det kan være vanskelig for mange å skille mellom hva som er innspill til planprogram og videre planarbeid. Det samme gjelder innspill til tema som vil tilhøre arbeidet med revisjon av arealdelen. Dette er kommentert i vedlegg 1. Når arbeidet med revisjon av kommuneplanens arealdel starter opp vil det utarbeides eget planprogram for arbeidet og meldes oppstart av nytt planarbeid.

Konklusjonene i vedlegg 1 medfører at rådmannen foreslår å tilføye en del nye overordnende føringer for planarbeidet. Dette gjelder:

- Rapporten «Evaluering av kommuneplan for Kristiansand 2011-2022», 8.mai 2012 (KNAS)
- Havneplan 2015 Kristiansand, Nasjonal transportplan 2014-2023, Nasjonal havnestrategi – regjeringens strategi for effektive havner og for å få mer gods på sjø, 2015 (GCE NODE og Kristiansand havn, Jernbaneverket)
- Regional plan for kollektivtrafikken i Kristiansandsregionen 2017-30 (Jernbaneverket)
- Skolestrukturutredningen 2010 (Barn og unges representant)
- Rundskriv i6/2009 Retten til egen tros- og livssynutøvelse (Kristiansand kirkelige fellesråd)
- Regional planstrategi (Vest-Agder fylkeskommune)
- Regional plan for kollektivtrafikken i Kristiansandsregionen 2017-30 (Jernbaneverket)

I tillegg foreslår rådmannen å utdype teksten i kapittelet om utfordringsbildet og innholdet i planarbeidet med følgende tema:

- Godstrafikk over fra veg til sjø og jernbane (Kristiansand havn, Jernbaneverket)
- Mer tydelighet vedrørende behovet for botilbud for flere generasjoner i bydelene (Barn og unges representant).
- Mulighetene knyttet til kultur og kulturens betydning for en fremtidsrettet bærekraftig utvikling og som byens attraktivitet (Vest- Agder museet IKS)

Rådmannen har også vurdert innspillene fra bystyrets generaldebatt for å se om det er grunnlag for å endre planprogrammet når det gjelder rammer og tema for revisjonsarbeidet. Rådmannen oppfatter at disse i all hovedsak er dekket inn under føringene fra planprogrammet og at innspillene vil inngå i videre planarbeid. Unntaket er kulturens betydning for byutviklingen som også Vest-Agdermuseet IKS har vært opptatt av i sitt innspill. Hvordan kommunen skal være en skapende by med rom for gründerskap og et mangfoldig og rikt kunst- og kulturliv slik at alle, uavhengig av alder og bakgrunn, får mulighet til å oppleve kunst og kultur er derfor utdypet i planprogrammet og gjort tydelig som et nytt punkt under kapittel 5.2 Sentrale utviklingsområder.

Rådmannen anbefaler bystyret å fastsette planprogram datert 13.1.2017. Endringsforslagene omtalt i saken er innarbeidet i framlagt program.

Punkt 19/17: Skisseprosjekt nytt kunstmuseum - drifts garanti

Bilag

Vedtak BYSTYR, 01022017, Sak 16/17, Skisseprosjekt nytt kunstmuseum - drifts garanti

Vedtak FORMAN, 25012017, Sak 19/17, Skisseprosjekt nytt kunstmuseum - drifts garanti

Dato 12. januar 2017
Saksnr.: 201505745-6
Saksbehandler Erik Sandsmark

Saksgang
Formannskapet
Bystyret

Møtedato
25.01.2017
01.02.2017

Skisseprosjekt nytt kunstmuseum - drifts garanti

Bakgrunn for saken

I forbindelse med Nicolai Tangens donasjon av en kunstgave til Kristiansand by, vedtok formannskapet i møte 13. januar 2016 å nedsette en styringsgruppe med ordføreren som leder. Styringsgruppens sentrale oppgaver har vært å:

- finne egnede lokaler til Tangen-samlingen
- sikre et økonomisk bærekraftig driftskonsept
- utrede finansiering av bygg og drift
- sikre god fremdrift

Det ble videre vedtatt:

Formannskapet ber rådmannen etablere en arbeidsgruppe som sørger for god forankring og gjennomføring av arkitektkonkurransen, og som utreder mulige finansieringsløsninger for et slikt museum.

Sørlandet kunstmuseum, Kanalbyen Eiendom AS og Kristiansand kommune har samarbeidet om å utarbeide program og å gjennomføre en arkitektkonkurranse for nytt kunstmuseum og kulturkvarter på Silokaia. Konkurransen har blitt gjennomført i to trinn.

Arkitektkonkurransens første trinn har vært gjennomført som en åpen konkurranse på et overordnet nivå. Konkurransen skulle belyse mulighetene for å ta i bruk hele eller deler av den bevaringsverdige siloen som del av et museumsbygg og vise mulighet for å plassere en kulturskole i samme område. Videre vektla programmet at deltakere skulle illustrere mulighetene for attraktive byrom og forbindelser mellom Kvadraturen og Kanalbyen.

Arkitektkonkurransen ble arrangert i samarbeid med Norske arkitekters landsforbund og utlyst 15. februar 2016. Ved innleveringsfristen 12. mai 2016, var det kommet inn 101 utkast. Juryen som ble ledet av ordfører Harald Furre, plukket ut 6 finalister til trinn 2 av konkurransen.

Finalistene fikk i oppgave å bearbeide videre sine utkast basert på juryens kritikk. I trinn 2 av konkurransen ble det vektlagt spesielt at utkastene skulle vise svært gode utstillingsrom og at det var et utsiktspunkt, serveringstilbud eller et offentlig rom høyt oppe i siloen.

I sin rapport konkluderer juryen med at konkurransen har vært vellykket og har gitt en viktig og bred belysning på hvordan det nye kunstmuseet og kulturkvartalet på Silokaia i Kristiansand kan utformes med utgangspunkt i kornsiloen fra 1935. En samstemt jury kåret utkastet med motto «Silosamlingen» som en klar vinner. Juryen skriver i sin rapport (utdrag):

Ved et enkelt og kraftfullt grep demonstrerer prosjektet en krystallklar kombinasjon av arkitektonisk selvsikkerhet og ydmykhet for silobygget og oppgaven.

Prosjektet balanserer elegant mellom en total lojalitet til silobyggets kvalitet, og en leken holdning til de iboende skulpturelle og romlige opplevelsene det tilbyr.

Det er svært positivt at museets utstillingsvolum i hovedsak legges til en bygningskropp ved siden av siloen. Dette gir mulighet for å skape store, rene, klassiske saler for visning av kunst som gir god variasjon i dimensjonering og sekvens, et moment juryen legger særdeles stor vekt på.

Vinnerutkastet er forfattet av to samarbeidende arkitektfirma fra Barcelona: Mestres Wåge Architectes og MX_SI architectural studio.

Videre prosess

Det er behov for å avklare reguleringsforhold knyttet til konkurranseområdet som strekker seg fra Camilla Collets plass ved Kilden og videre til første byggetrinn av Kanalbyen. En reguleringsprosess må blant annet avklare antikvariske forhold knyttet til siloen, varetransport, trafikkavvikling og byggehøyder. Kanalbyen Eiendom AS planlegger oppstart av arbeidene med reguleringsplanen for dette området i februar 2017.

Vinnerutkastet i arkitektkonkurransen er grunnlaget for et konseptuelt valg knyttet til bruk av siloen som kunstmuseum, en mulig plassering av kulturskolen og det byplanmessige grep for området. Dette må i neste omgang følges opp med et skisseprosjekt hvor arkitektens konkurranseutkast bearbeides videre i samarbeid med byggherre, brukere, rådgivende ingeniører og offentlige myndigheter. For å sikre videre fremdrift og en god koordinering med reguleringsprosessen, anbefales det at skisseprosjekt for kunstmuseet igangsettes. Ved igangsetting av kontraheringsprosess av arkitekt og rådgivere i februar 2017, vil et skisseprosjekt med kostnads kalkyle kunne gjennomføres i løpet av året.

Før endelig organisering av selskapsform for byggherrefunksjonen er avklart, vil Sørlandets kunstmuseum stå som oppdragsgiver for de arbeider som igangsettes i forbindelse med skisseprosjektet.

Garanti for kostnader ved gjennomføring av skisseprosjekt.

Nicolai Tangen har gjennom AKO Kunststiftelse, sagt seg villig til å bidra med 20 millioner kroner til bygging av et nytt kunstmuseum i tilknytning til siloen på Odderøya. For å få i gang videre prosjektering som en direkte oppfølging til arkitektkonkurransen er han gjennom AKO Kunststiftelse, villig til å forskuttere 10 millioner til gjennomføring av skisseprosjektet. Forutsetningen er da at Kristiansand kommune bidrar med halve beløpet (5 millioner kroner) om byggingen av museet ikke skulle bli gjennomført. Rådmannen anbefaler at det avsettes 5 mill. kr av det sentrale disposisjonsfondet til dette formålet.

Forslag til vedtak

Kristiansand kommune stiller en driftsgaranti på 5 millioner kroner for dekking av kostnader til gjennomføring av et skisseprosjekt for et nytt felles museum for Sørlandets kunstmuseum og Tangen-samlingen på Odderøya. Garantien utløses hvis byggingen av nytt kunstmuseum ikke blir gjennomført. Rådmannen anbefaler at det avsettes 5 millioner kroner av det sentrale disposisjonsfondet til dette formålet.

Tor Sommerseth
Rådmann

Ragnar Evensen
Teknisk direktør

Vedlegg:
Ingen vedlegg

Punkt 20/17: Politisk styringsdokument for videre digitalisering i Kristiansand kommune

Bilag

Vedtak BYSTYR, 01032017, Sak 26/17, Politisk styringsdokument for videre digitalisering i Kristiansand kommune

Vedtak BYSTYR, 01022017, Sak 19/17, Politisk styringsdokument for videre digitalisering i Kristiansand kommune

Vedtak FORMAN, 25012017, Sak 20/17, Politisk styringsdokument for videre digitalisering i Kristiansand kommune

Dato 11. januar 2017
Saksnr.: 201700386-1
Saksbehandler Kari Røskoft

Saksgang
Formannskapet
Bystyret

Møtedato
25.01.2017
01.02.2017

Politisk styringsdokument for videre digitalisering i Kristiansand kommune

Sammendrag

For å sikre tilstrekkelig fokus, kapasitet og kompetanse inn i satsningen på digitalisering av tjenester og digital omstilling i Kristiansand kommune, ble det våren 2016 etablert et prosjekt for utarbeidelse av både et politisk og et administrativt styringsdokument for det videre arbeidet.

Styringsdokumentene tar utgangspunkt i nå-situasjonen for Kristiansand kommune, og baserer seg på de erfaringer som er gjort i sammenlignbare kommuner og offentlig sektor for øvrig. Utarbeidelsen av styringsdokumentene har vært forankret i kommunens toppledelse, og har skjedd gjennom en grundig prosess med involvering av samtlige sektorer, hvor deres virksomhetsbehov og målsetninger har stått i fokus.

Det politiske styringsdokumentet skal forankre nødvendige prinsipper og prioriteringer for en digital omstilling i Kristiansand kommune. Formålet er også og sikre en bred forståelse for det videre digitale omstillingsarbeidet blant de folkevalgte.

Det administrative styringsdokumentet skal være førende for det videre arbeidet med digital omstilling innenfor alle deler av Kristiansand kommunes virksomhet, og sikre at kommunen prioriterer og gjennomfører de riktige tiltakene. Det blir viktig å finne en god balanse mellom tiltak som bidrar til å øke den digitale modenheten og samordningen i kommunen, og samtidig kunne levere prosjekter som mer konkret digitaliserer de enkelte tjenestene overfor innbyggerne.

Forslag til vedtak

1. Politisk styringsdokument for videre digitalisering i Kristiansand kommune vedtas.
2. De sentrale føringer og prinsipper som fremkommer i dokumentet, skal legges til grunn for det videre digitaliseringsarbeidet.

Tor Sommerseth
Rådmann

Eva B. Åsland
Organisasjonsdirektør

Sentrale føringer og prinsipper for videre digitalisering av tjenester og digital omstilling i Kristiansand kommune

1 Om dokumentet

Dette dokumentet er et styringsdokument for digitalisering i Kristiansand kommune. Dokumentet legger således sentrale føringer og fastslår prinsipper for hvordan Kristiansand kommune skal tilnærme seg digitalisering, herunder rammene dette skal skje innenfor. Det skal sikre en helhetlig og samordnet digital utvikling av Kristiansand kommune og sikre styring og kontroll med digitaliseringsinitiativene som gjennomføres.

Dokumentet inneholder ikke målbeskrivelser og tiltak og må ikke forveksles med en strategi for digitalisering. Kommunen skal hensynta føringene og prinsippene i dette dokumentet ved utarbeidelse og gjennomføring av planer og strategier som omfatter digitalisering.

2 Innledning

Digitaliseringen de siste 20 årene har forandret samfunnet på en grunnleggende måte. Særlig har utviklingen av Internett hatt stor betydning for utformingen av samfunnets prosesser og for våre liv. Teknologiutvikling og digitalisering gir nye muligheter for å løse offentlig sektors oppgaver på nye og mer effektive måter. Digitaliseringen er en vesentlig drivkraft i forvaltnings- og tjenesteutviklingen, men medfører samtidig nye organisatoriske og styringsmessige utfordringer.

Norsk økonomi står overfor betydelige utfordringer og så vel offentlig som privat sektor må over tid omstille seg til mer kunnskapsbaserte næringer. Forhold som endringer i demografi, urbanisering, klimaendringer og store grupper mennesker på flukt, har betydning og utfordrer kjente løsninger. Kloge strategiske grep allerede nå vil bidra til mulige løsninger for fremtiden. Digitalisering og bruk av IKT som verktøy er allerede et sentralt virkemiddel for å utvikle nye løsninger til innbyggernes, næringslivets og samfunnets beste. Vi må fortsette langs dette sporet. Kommunene vil framover måtte rette mer oppmerksomhet mot digitalisering, og investere mer penger i IKT og digitaliseringsarbeid enn i dag. Gevinstene ligger i at vi evner å håndtere samfunnsutfordringene på en god måte, og at vi jobber smartere og mer effektivt.

Det er samtidig en erkjennelse at digitalisering av kommunens tjenester utfordrer tradisjonelle og etablerte strukturer og stiller nye krav til både ledere og medarbeidere. Et eksempel er satsingen på e-helse som påvirker organiseringen av kommunale helse- og omsorgstjenester. Innføring av velferdsteknologi er en del av dette. Når mange eldre må bo hjemme adskillig lenger enn tidligere, er dette avhengig av betydelige investeringer i ulike typer smart teknologi i hjemmene. Dette stiller nye krav til kommunen og vil påvirke kommunens tjenester overfor målgruppen. Tilsvarende er det en rask teknologiutvikling og nasjonale digitaliseringsinitiativer på flere områder som berører kommunens kjerneoppgaver, for eksempel knyttet til skole, planlegging og teknisk sektor. «Smarte byer» er et konsept som rommer helheten i den digitalisering som skal legge til rette for framtidens urbane livsform – med en datadrevet og kunnskapsbasert arealplanlegging, optimale transportløsninger, optimalisert energibruk, effektive helse- og omsorgstjenester, etc. Kommunen må imidlertid tilrettelegge for en slik utvikling, ved å sørge for basis kommunikasjonsinfrastruktur, tilgjengeliggjøring av åpne data osv.

IKT spiller en stadig større rolle både når det gjelder å understøtte kommunens tjenesteproduksjon, dialogen med innbyggerne og i kommunens egne administrative prosesser. Digitalisering av tjenesteproduksjon handler nettopp om å anvende IKT til å forenkle og forbedre arbeidsprosessene slik at tjenestene produseres mer effektivt, og/eller med høyere kvalitet. Digitale søknader, innsyn i saksgang og svar rett i den enkeltes digitale

postkasse, med samme funksjonalitet på alle typer enheter (smarttelefon, nettbrett, PC) vil bli det vanlige.

Kombinasjonen av teknologiske muligheter og forventninger fra innbyggere, næringsdrivende og statlige myndigheter stiller nye og utfordrende krav til alle kommuner. Innbyggere og næringslivs tilgang til teknologi har bidratt til å øke forventningene til kommunens digitale tjenestetilbud. De forventer tilgang til kvalitetssikret informasjon og gode og brukertilpassede tjenester som er helhetlige, brukervennlige, og universelt utformet, og tilgjengelige på alle typer enheter. Det skal være enkelt og trygt å logge inn, og brukerne skal få den hjelpen de trenger til å finne frem i og bruke tjenestene.

Nasjonale myndigheter har også et betydelig fokus på, og forventninger til, digitaliseringen av kommunal sektor. Nylig kom regjeringen med Digital Agenda for Norge – IKT for en enklere hverdag og økt produktivitet (Meld. St. 27, 2015-2016). I meldingen understreker Regjeringen betydningen av å utvikle et digitalt Norge, med flere nettbaserte tjenester, økt digital kommunikasjon mellom forvaltning og innbyggere og næringsliv. Utover dette har sentrale myndigheter gitt en rekke føringer, anbefalinger og veiledere for digitaliseringsarbeidet i offentlig sektor.

Det mangler ikke på gode ideer og mulige initiativer til digitalisering. For en kommune med begrensede ressurser må man imidlertid forsikre seg om at det er de riktige tiltakene som til enhver tid prioriteres – de som gir størst effekt, og ikke de som høres mest spennende ut. Det er ingen vesentlig forskjell på digitaliseringsarbeidet i de ulike sektorene. For å sikre både best mulig kvalitet på de digitale tjenestene, at satsinger henger sammen på riktig måte og en mest mulig effektiv ressursbruk er det viktig å enes om felles prinsipper for digitaliseringsarbeidet. Det at digitaliseringen må ses som et fellesløft stiller ikke bare krav til ressurser og kompetanse, det utfordrer også det etablerte delegasjonsregimet i kommunen.

Gjennom et fellesløft og en felles retning skal Kristiansand kommune utnytte de muligheter digitalisering gir for å skape nye, enklere og bedre tjenester for innbyggere og næringsliv i kommune.

3 Nåsituasjonen for digitalisering i Kristiansand kommune

Våren 2016 bestilte Rådmannen en kartlegging av nå-situasjonen for digitaliseringsarbeidet i Kristiansand kommune. Bakgrunnen for kartleggingen var ønsket om en helhetlig oversikt over kommunens initiativer, tiltak og prosjekter knyttet til digitalisering.

Kartleggingen dokumenterer hvilke tiltak som er gjennomført og pågår i kommunen, hvordan kommunen arbeider med digitalisering og hvilke rammebetingelser arbeidet foregår under. Kartleggingen viser at det er behov for en fortsatt kraftfull innsats innen flere sektorer, for at ambisjonene om en digital kommune skal nås.

På sektor- og enhetsnivå i kommunen er det en rekke gode initiativer. Det jobbes blant annet med å realisere løsninger som Min-Side og SvarUT for å forenkle dialogen med kommunens innbyggere. Kommunen ligger også langt fremme på områder som velferdsteknologi og e-helse.

Kartleggingen viser videre at Kristiansand kommune har gode intensjoner for digitalisering, men har mangler når det kommer til operasjonalisering og gjennomføring.

Digitaliseringsprogrammet som Rådmannen har startet opp mangler tydelige føringer for realisering av digitaliseringsprosjekter. Det mangler en samlet styring og ledelse av digitaliseringsarbeidet.

En betydelig delegering til sektorene vanskeliggjør en porteføljestyring på tvers av sektorene, både hva gjelder prioritering og samhandling og synergier på tvers. Det mangler gode

mekanismer for å prioritere de tiltakene som gir størst gevinst for kommunen som helhet, og sikre en effektiv gjennomføring av disse.

Ved gjennomføring av digitaliseringsprosjekter har Kristiansand kommune et betydelig IKT fokus. Fokus på IKT, på bekostning av organisasjonsutvikling, gjør det krevende for kommunen å realisere gevinster av de tiltakene som gjennomføres.

Kristiansands situasjon er på ingen måte unik i kommunal sammenheng. Riksrevisjonen påpeker i Dokument 3:6 (2015-2016) at kommunene ikke evner å tilby digitale tjenester i tråd med Stortingets mål. Hindringene er knyttet til forhold som manglende kompetanse, høye kostnader og manglende evne til å realisere gevinster av de tiltak som gjennomføres

4 Sentrale føringer for digitaliseringsarbeidet

For å sikre en helhetlig og optimal utvikling av digitale tjenester i Kristiansand kommune må det legges noen sektorovergrepene føringer for digitaliseringsarbeidet. Kristiansand kommune skal:

- Utvikle kommunens digitale modenhet
- Utvikle digital kompetanse hos medarbeidere og ledere
- Sikre helhetlig prioritering av kommunens samlede portefølje av digitaliseringsprosjekter
- Jobbe systematisk med å realisere gevinster av de prosjekter som gjennomføres

Utvikle kommunens digitale modenhet

Digital modenhet er et sammensatt begrep, som handler om organisasjonens samlede evne til å utnytte mulighetene med digital teknologi. Et startpunkt er at de evner å ta i bruk teknologi som effektiviserer tradisjonelle arbeidsoperasjoner. Videre ser virksomheten også det digitale og virksomhetens kjerneprosesser, planer og strategier i sammenheng. Dette handler blant annet om evne til digital ledelse. En digitalt moden organisasjon har også faktisk kompetanse og kapasitet til å utnytte data, verktøy, kommunikasjonskanaler og annen teknologi i sin oppgaveløsning. Den har også strukturkapital (rutiner, prosjektmetodikk, gevinstrealiseringskrav, etc.) som gjør det mulig å jobbe effektivt med utvikling og innføring av digitale tjenester. Til slutt handler digital modenhet også om hvilke holdninger til teknologidrevet innovasjon som er utbredt i organisasjonen; teknologioptimisme, nysgjerrighet og interesse for utviklingsarbeid.

Kristiansand kommune står ovenfor en omfattende digital omstilling i årene som kommer. Digitalisering handler ikke om nye IT-prosjekter, men om å omstille virksomheten og tjenesteproduksjonen. Et vellykket digitaliseringsprosjekt består som hovedregel av 80% organisasjonsutvikling og endringsledelse, og kun 20% teknologi.

Den digitale omstillingen utfordrer også etablerte praksiser og tankemåter, og kommunens modenhet for digital omstilling må utvikles over tid. Det må prioriteres å bygge strukturkapital for digitaliseringsarbeidet.

En styrking av den digitale modenheten er nødvendig slik at kommunen evner å styre og lede sin digitale utvikling på en optimal måte. Sentrale forutsetninger for dette er felles forståelse på tvers av sektorer og enheter, utbredt digitaliseringskompetanse i hele organisasjonen, og at det finnes felles styrende prinsipper og metoder for prioritering og gjennomføring.

Utvikle digital kompetanse hos medarbeidere og ledere

Den digitale omstillingen stiller nye krav til kompetansen blant ansatte i Kristiansand kommune, og er en forutsetning for å lykkes med digitaliseringsinitiativer. Medarbeidere på

alle nivåer må ha kompetanse til å nyttiggjøre seg de digitale verktøy de har tilgang til i sin arbeidshverdag og for å kunne bidra til den digitale utviklingen av kommunen.

En viktig forutsetning for at kommunen skal levere gode tjenester til sine innbyggere er også ledere med digital kompetanse. Kunnskap om hvilke organisatoriske endringer som skal realiseres som følge av digitalisering, og hvordan dette påvirker eksisterende systemer og infrastruktur, er en forutsetning for at kommunens ledelse skal kunne prioritere mellom digitaliseringsinitiativer og for at de skal kunne realisere gevinster av de initiativer som igangsettes.

Det må derfor stilles tydelige krav til hvordan ansattes kompetanse skal ivaretas i alle digitaliseringsprosjekter før de besluttes igangsatt.

Porteføljestyring og helhetlig prioritering

For å sikre at kommunens begrensede ressurser utnyttes i de prosjektene som gir størst effekt samlet sett må det gjøres en helhetlig prioritering av kommunens samlede portefølje av digitaliseringsprosjekter. Det må etableres en klar sammenheng mellom kommunens øvrige plan- og budsjettprosesser hvor digitaliseringsprosjekter inngår som en integrert del av kommunens og sektorenes tiltaksplaner.

Tiltak som prioriteres må være knyttet til oppfyllelse av strategiske mål, ha en klar plan for hvordan gevinstene skal realiseres, være i tråd med en helhetlig digital utvikling av kommunen eller komme som følge av nasjonale satsninger eller pålegg. Det skal utvikles en porteføljestyrimetodikk for digitaliseringsarbeidet, for å understøtte kommunens arbeid med å prioritere og følge opp enkeltinitiativ på tvers av sektorene. Porteføljestyringen på digitaliseringsområdet vil utfordre det etablerte delegasjonsregimet i kommunen.

Gevinstrealisering

For ethvert prosjekt som besluttes igangsatt skal det foreligge en gevinstanalyse som identifiserer effektene prosjektet skal gi og en forpliktende plan for realisering av de identifiserte gevinstene. Det er ingen forutsetning at gevinstene skal være økonomiske, men de skal være mulig å dokumentere.

Som ledd i å utvikle kommunens digitale modenhet skal det utarbeides en metodikk for gevinststyring i digitaliseringsprosjekter for hele kommunen.

5 Sentrale prinsipper for digitaliseringsarbeidet

Følgende prinsipper skal ligge til grunn for utvikling av digitale tjenester i Kristiansand kommune:

- Brukeren i sentrum
- Digitalt førstevalg
- Sentral informasjonsforvaltning
- Bruk av felleskomponenter som tilrettelegger for gjenbruk

Brukeren i sentrum

Et grunnleggende prinsipp for digitaliseringsarbeidet i Kristiansand kommune skal være å sette brukeren i sentrum. Det innebærer å ta utgangspunkt i brukerens behov for tjenesten og brukerens forutsetning for å benytte tjenesten. Det innebærer også at hensynet til brukskvalitet vil være tungtveiende.

Tjenestene i Kristiansand kommune skal være enklere å bruke og lettere tilgjengelige enn papirskjemaer eller personlig fremmøte. Tjenestene skal også gi en reell merverdi, for

eksempel ved raskere saksbehandling, enklere innsyn i egne personopplysninger og redusert rapporteringsbyrde som følge av gjenbruk av data som allerede er samlet inn.

Digitalt førstevalg

Ved utviklingen av nye tjenester og forbedring av eksisterende tjenester skal det, der hvor det er naturlig, legges til grunn at kommunen skal tilby et digitalt førstevalg. Digitalt førstevalg innebærer at det skal være både mulig og naturlig for brukeren å velge en digital tjeneste i sin kontakt med kommunen.

En forutsetning for at kommunen skal lykkes med sitt digitaliseringsarbeid, og følgelig kunne realisere de ønskede effekter av digitaliseringsarbeidet, er at brukerne har mulighet for å velge en digital tjeneste der hvor det er naturlig og tjenesten er utformet på en slik måte at brukeren på en enkel og intuitiv måte kan benytte den, herunder hensynet til universell utforming.

Sentral informasjonsforvaltning

Utvikling av digitale tjenester skal skje med utgangspunkt i en sentral informasjonsforvaltning som skal sikre at lagret informasjon om brukere og saker kun lagres en gang på ett sted. Gjennom en sentral informasjonsforvaltning skal brukeropplevelsen ivaretas ved at brukeren ikke må oppgi informasjon kommunen allerede besitter, enten i form av egne data eller data i nasjonale registre. En sentral informasjonsforvaltning sikrer at saksbehandlingen skjer på grunnlag av oppdaterte data.

Med en kraftig vekst av digitale tjenester må det stilles strenge krav til kommunens elektroniske informasjonsforvaltning, og at denne sentraliseres på tvers av sektorer og fagsystemer.

Kommunen skal også legge til rette for innovasjon og privat tjenesteutvikling ved å gjøre tilgjengelig egne data som åpne data. I dag er mange av kommunens data ikke åpent tilgjengelig for videre bruk.

Bruk av felleskomponenter som tilrettelegger for gjenbruk

Kommunen skal i størst mulig grad basere sin utvikling av digitale tjenester på gjenbruk av de felleskomponenter og -tjenester som er tilgjengelige for kommunesektoren. Dette er i tråd med føringer i nasjonal politikk og i KS' Digitaliseringsstrategi 2017-2020.

Gjenbruk av felleskomponenter og -tjenester vil bidra både til økt kvalitet i de digitale tjenestene, økt brukervennlighet og reduserte kostnader.

Det samme prinsippet vil være gjeldende i de tilfeller hvor det ikke finnes nasjonale felleskomponenter eller -tjenester. Om kommunen selv må anskaffe eller utvikle tjenester skal kommunens tverrsektorielle behov hensyntas, ikke den enkelte sektors behov.